

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro oblast Liberecko II

MAP II - Liberecko

**Agregované popisy potřeb škol - výsledek šetření ve
školách**

07/2020

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhodnocení pokroku (reflexe) ve škole

V období 04-06/2020 proběhl prostřednictvím dotazníkového šetření názorový průzkum u ředitelů mateřských škol ORP Liberec zaměřený na pohled ředitelů na vyhodnocení vlastního pokroku (reflexe) ve škole. Otázky směřovali do povinných oblastí:

- čtenářská pregramotnost a rozvoj potenciálu dětí
- matematická pregramotnost a rozvoj potenciálu dětí

a do dalších oblastí s rozvojovou potřebou:

- rozvoj potenciálu dětí v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)
- další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Výstupy jsou zpracovány v agregované formě po jednotlivých řešených oblastech.

1. Čtenářská pregramotnost

Oblast čtenářské pregramotnosti je řešena ve všech mateřských školách.

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- nárůst zájmu dětí o knihy a vztah dětí ke knihám
- pravidelné čtení ve školách
- čtení v rodinách a zájem rodičů
- návštěva divadel, představení a knihovny

Úspěchy jsou též patrné v účinné spolupráci s rodiči, ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti čtenářské pregramotnosti.

Za **pozitivní** v oblasti čtenářské pregramotnosti považují ředitelé mateřských škol:

- pravidelné čtení dětem, aktivní zapojení dětí do práce s knihou
- pravidelná práce s knihou a textem
- návštěvy kulturních akcí a knihoven se zaměřením na rozvoj čtenářské pregramotnosti
- využívání odborných metod vzdělávání pedagogy

K pozitivním aktivitám v oblasti čtenářské pregramotnosti též patří spolupráce s rodiči, využívání ICT, zařazení čtenářské pregramotnosti do ŠVP a materiálové zajištění. Vhodné je též zmínit, že za pozitivní považují ředitelé i rozvoj komunikace mezi dětmi ve vazbě na aktivity čtenářské gramotnosti.

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé mateřských škol zejména v následujících aktivitách:

- intenzivnější spolupráce s rodinou
- doplnění knižních titulů do knihovny MŠ
- efektivnější využití ICT

Ředitelé mateřských škol by v oblasti čtenářské pregramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- školení pedagogů
- doplnění pomůcek (didaktických, knih, vybavení, ICT)
- materiální zajištění knihoven – renovace vzhledu, pořízení nového nábytku.

2. Matematická pregramotnost

Oblast matematické pregramotnosti je řešena ve všech mateřských školách.

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- dobrá připravenost dětí pro základní školy (kladná zpětná vazba ze ZŠ)

Dílčí úspěchy jsou též patrné ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti matematické pregramotnosti, v pořizování pomůcek a vybavení pro výuku.

Za **pozitivní** v oblasti matematické pregramotnosti považují ředitelé mateřských škol:

- zařazování matematických her do denních aktivit MŠ
- zapojování rodičů
- využívání didaktických pomůcek
- využívání práce s ICT

K pozitivním aktivitám v oblasti matematické pregramotnosti též patří zavádění nových metod učení (např. zážitkové učení), vzdělávání pedagogických pracovníků a individuální práce s předškoláky.

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé mateřských škol zejména v následujících aktivitách:

- další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické pregramotnosti a převádění poznatků do praxe
- doplnění pomůcek
- pořízení a využívání ICT

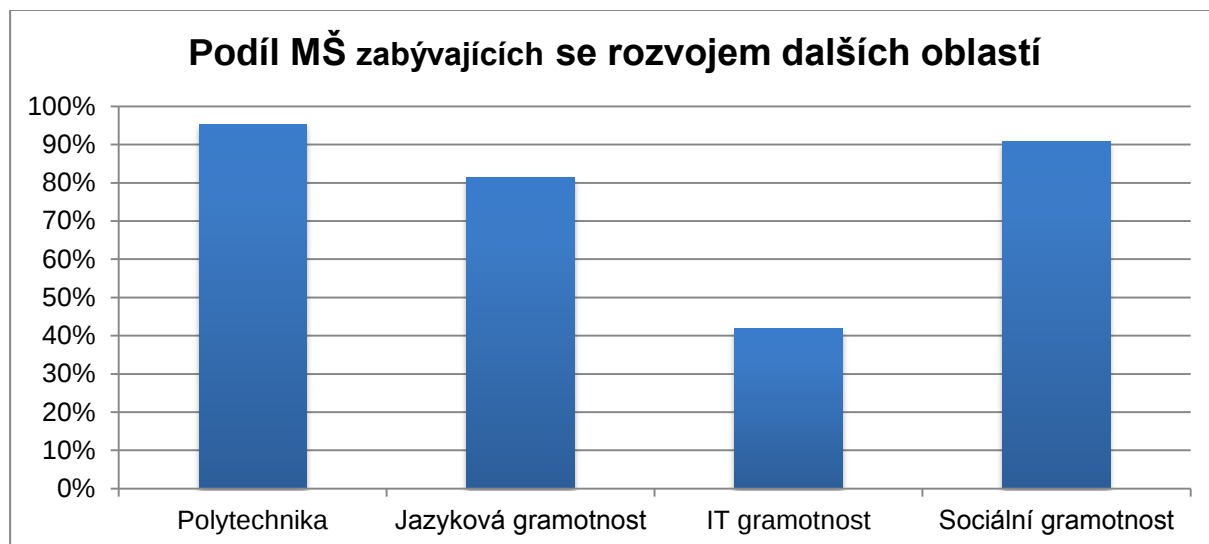
Ředitelé mateřských škol by v oblasti matematické pregramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- doplnění pomůcek (didaktických, knih, vybavení, ICT)
- školení pedagogů

3. Rozvoj potenciálu dětí v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)

Mateřské školy se v rámci svých aktivit zabývají i dalšími oblastmi rozvoje potenciálu dětí. Struktura zájmu MŠ je následující:

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) polytechnika

V oblasti polytechnického vzdělávání spatřují aktivní MŠ za úspěch zejména zavádění tématu do struktury vzdělávacích aktivit MŠ, vč. pořizování pomůcek a aplikace zážitkových forem učení, spojení oblasti s pobytem v přírodě, hraní her s podporou fantazie dětí.

b) jazyková gramotnost (cizí jazyk)

Rozvoj v této oblasti na úrovni mateřských škol je primárně veden formou her na základní bázi a většina MŠ

c) sociální gramotnost

Tato oblast je v mateřských školách akcentována. Nejvíce se výchovné a vzdělávací aktivity v této oblasti zaměřují na pravidla a jejich dodržování, sociální návyky dětí, schopnost dětí vést diskusi a komunikovat a taktéž spolupracovat (děti mezi sebou, s rodiči, se seniory).

d) IT gramotnost

U mateřských škol, kde jsou informační technologie více používané, umí děti ovládat digitální pomůcky a plnit úkoly v prostředí IT. Tato oblast není podobně jako jazyková gramotnost v oblasti cizích jazyků na úrovni mateřských škol prozatím více akcentovaná. Vzhledem k tomu, že se jedná o průřezové téma, které prolíná celým vzděláváním je posilování aktivit v této oblasti žádoucí a ředitelé MŠ si toho jsou vědomi.

Ve všech těchto oblastech spatřují ředitelé mateřských škol **prostor pro zlepšení** zejména:

- ve vybavenosti a používání ICT
- ve vzdělávání pedagogických pracovníků

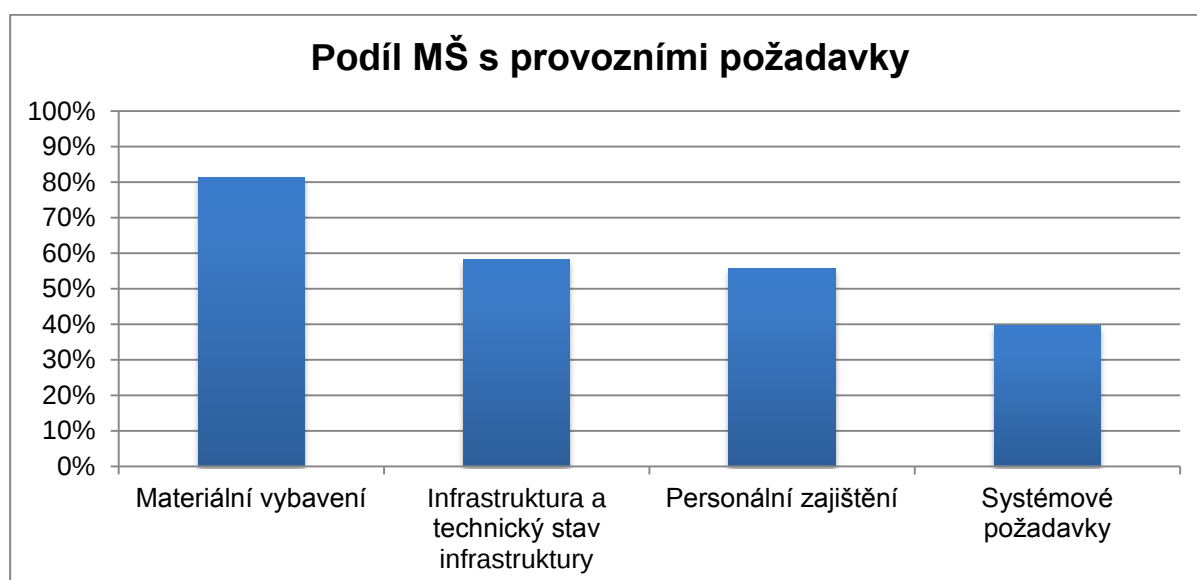
V dalších vzdělávacích oblastech by mateřské školy uvítaly podporu zejména při zajištění:

- vzdělávání pedagogických pracovníků
- nákupu pomůcek

4. Další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Mateřské školy byly též požádány o specifikaci svých potřeb v oblasti materiálního vybavení, infrastruktury a jejího technického stavu, personálního zabezpečení výuky i obecně ve vzdělávacím systému.

Své potřeby mateřské školy identifikovaly v uvedených oblastech takto:

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) materiální vybavení

Potřeba mateřských škol z hlediska četnosti vyjádření ředitelů škol:

- ICT
- Učební a herní pomůcky
- Doplnění vybavení venkovních prostor MŠ

b) infrastruktura a její technický stav

Požadavky směřují zejména do oblasti venkovního zázemí MŠ pro výuku a hry, dále pak do oblasti renovací budov – exteriéry a interiéry.

c) personální zajištění

Ředitelé mateřských škol pociťují zvýšenou kapacitní nedostatečnost, tedy potřebu personálního posílení výuky, vč. doprovodných činností (asistent pedagoga, chůva). Dále

pociťují potřebu zvyšování kvalifikace personálu a pomoc odborníků (vč. metodického vedení v některých oblastech). Potřeba je též patrná u navýšení kapacit nepedagogických pracovníků.

d) systémové požadavky

Ředitelé mateřských škol by uvítali zejména snížení administrativní zátěže, aby mohli více aktivit zaměřit na práci s dětmi.

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Vyhodnocení pokroku (reflexe) ve škole

V období 04-06/2020 proběhl prostřednictvím dotazníkového šetření názorový průzkum u ředitelů základních škol ORP Liberec zaměřený na pohled ředitelů na vyhodnocení vlastního pokroku (reflexe) ve škole. Otázky směřovali do povinných oblastí:

- čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu žáků
- matematická gramotnost a rozvoj potenciálu žáků

a do dalších oblastí s rozvojovou potřebou:

- rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)
- další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Výstupy jsou zpracovány v agregované formě po jednotlivých řešených oblastech.

1. Čtenářská gramotnost

Oblast čtenářské gramotnosti je řešena ve všech základních školách.

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- existence čtenářských klubů, dílen, kroužků
- existence žákovské knihovny a nárůst návštěvnosti
- zvyšující se zájem žáků o knihy a četbu
- zlepšující se práce žáků s textem, pochopení textu, reprodukce

Dílní úspěchy jsou též patrné v účasti žáků škol na soutěžích a olympiádách a ve vzdělávání pedagogů a aplikaci metod pro rozvoj oblasti čtenářské gramotnosti.

Za **pozitivní** v oblasti čtenářské gramotnosti považují ředitelé základních škol:

- existenci čtenářských klubů, dílen, kroužků
- spolupráce s knihovny
- realizace vzdělávacích akcí pro žáky

K pozitivním aktivitám v oblasti čtenářské gramotnosti též patří průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, možnosti žáků využívat školní (třídní) knihovny i služby obecních (městských) knihoven.

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé základních škol zejména v následujících aktivitách:

- větší zapojení učitelů napříč předměty (mezioborová podpora čtenářské gramotnosti)
- při vzdělávání klást větší důraz na správné pochopení textu a práci s textem

Ředitelé základních škol by v oblasti čtenářské gramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- nákup zařízení, vybavení a IT (čtenářské kluby, knihovny - prostorové i technické vybavení)
- vzdělávání pedagogů (zajištění, financování)
- nákup pomůcek (knih)

2. Matematická gramotnost

Oblast matematické gramotnosti je řešena téměř ve všech základních školách.

Za **největší úspěchy** v této oblasti školy považují:

- účast a úspěchy žáků na matematický a dalších soutěžích a olympiádách
- orientace vzdělávání matematiky na příkladech z praxe (vč. finanční gramotnosti)

Dílič úspěchy jsou též patrné ve vzdělávání pedagogů pro rozvoj oblasti matematické gramotnosti, v aplikaci alternativních výukových metod nebo existenci klubů a kroužků (matematika, logika) ve školách.

Za **pozitivní** v oblasti matematické gramotnosti považují ředitelé základních škol:

- účast a úspěchy žáků na matematický a dalších soutěžích a olympiádách
- existence klubů a kroužků ve školách

K pozitivním oblastem matematické gramotnosti též patří zvyšování zájmu žáků o matematiku.

Prostor pro zlepšení spatřují ředitelé základních škol zejména v následujících aktivitách:

- doplnění vybavení, pomůcek a ICT pro výuku matematiky
- širší zavedení ICT na podporu rozvoje matematické gramotnosti
- další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti
- větší zapojení učitelů napříč předměty (mezioborová podpora matematické gramotnosti)

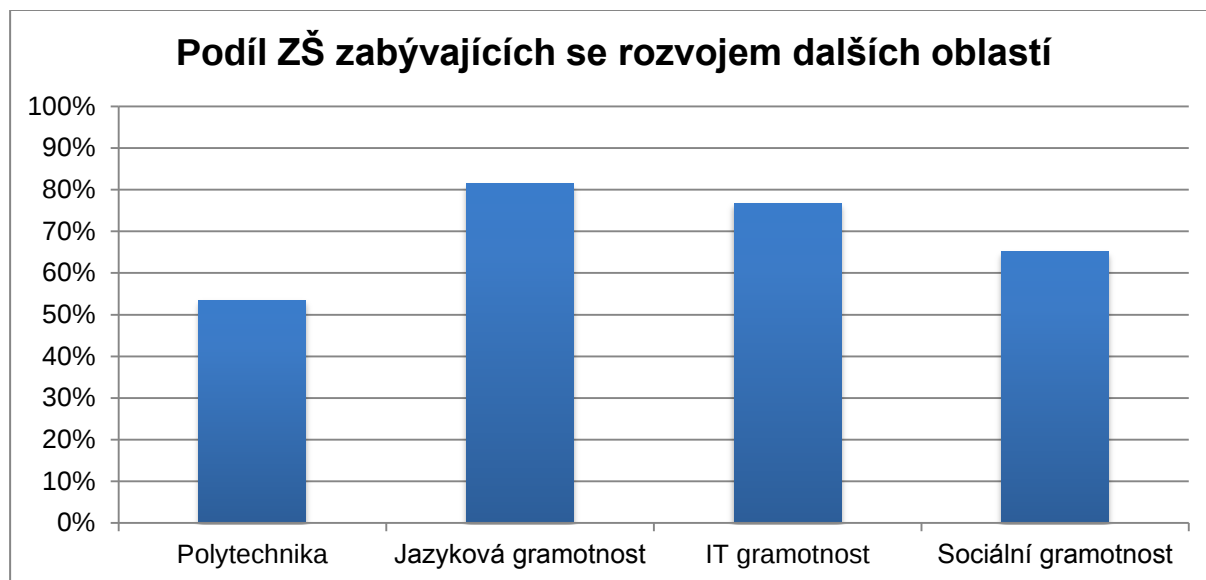
Ředitelé základních škol by v oblasti matematické gramotnosti uvítali **podporu** zejména pro následující aktivity:

- vzdělávání pedagogů
- vybavení ICT a SW pro rozvoj matematické gramotnosti

3. Rozvoj potenciálu žáků v jiných oblastech (polytechnika, jazyková gramotnost, IT gramotnost, sociální gramotnost)

Základní školy se v rámci svých aktivit zabývají i dalšími oblastmi rozvoje potenciálu žáků. Struktura zájmu ZŠ je následující:

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) polytechnika

V oblasti polytechnického vzdělávání spatřují aktivní ZŠ za úspěch zejména existenci kroužků a projektů pro rozvoj tohoto typu aktivit, vytvořené zázemí a účast žáků na soutěžích a olympiádách. Prostor pro zlepšení je zejména v oblasti vybavení a výukových metod.

b) jazyková gramotnost (cizí jazyk)

Rozvoj v této oblasti na úrovni základních škol vykazuje úspěchy zejména u škol více orientovaných na výuku cizích jazyků - za úspěch považují existenci moderních jazykových učeben, účast žáků na soutěžích, rostoucí zájem o jazykové vzdělání u nadaných žáků a realizaci výměnných pobytů s jazykovou zkušeností. Prostor pro zlepšení je zejména ve vybavenosti učeben cizích jazyků, prezentační techniky a ICT vybavení pro výuku cizích jazyků. Žádáno je též nastavení mezinárodní spolupráce škol.

c) sociální gramotnost

Tato oblast je v základních školách spojována zejména s prevencí a vytvářením podmínek pro existenci sounáležitého třídního kolektivu. Jeho vytvoření pak ředitelů považují za úspěch. Za dílčí úspěch je též považováno využívání sociálních sítí ke vzdělávání. Ředitelé škol pozitivně hodnotí zejména harmonizační pobyty a třídnické hodiny. Svůj význam též mají školní žákovské samosprávy. Prostor pro zlepšení je zejména ve zvýšené aktivitě práce s žáky v rámci mimorozvrhových aktivit, zintenzivnění spolupráce s rodiči a rychlejší řešení problémových žáků a situací.

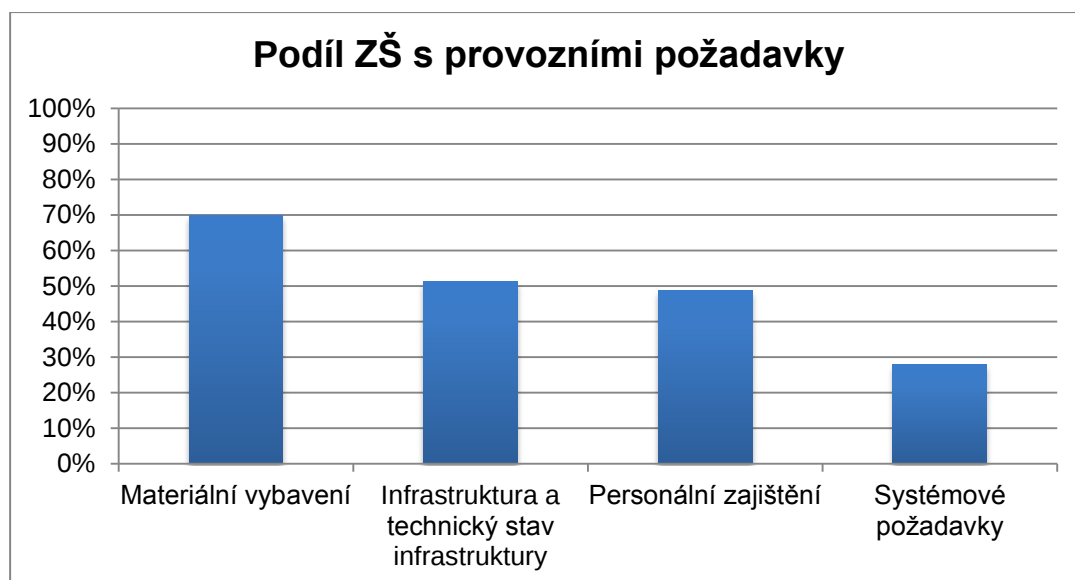
d) IT gramotnost

U základních škol, se oblast IT poměrně výrazně rozvíjí. Výuka je na některých školách zaváděna i do nižších ročníků, školy disponují poměrně dobrým vybavením a zavádí i kroužky informatiky a výpočetní techniky. Prostor pro zlepšování je zejména u dostatečnosti a kvality ICT, vyšší míra využívání prezentační techniky a ICT vybavení při výuce a soustavné vzdělávání pedagogů v IT a jejich aplikaci ve vzdělávání.

5. Další potřeby škol (materiální vybavení, infrastruktura a technický stav infrastruktury, personální zajištění, systémové požadavky)

Základní školy byly též požádány o specifikaci svých potřeb v oblasti materiálního vybavení, infrastruktury a jejího technického stavu, personálního zabezpečení výuky i obecně ve vzdělávacím systému.

Své potřeby základní školy identifikovaly v uvedených oblastech takto:

Zdroj: vlastní šetření MAP II

a) materiální vybavení

Potřeba základních škol z hlediska četnosti vyjádření ředitelů škol:

- rozvoj ICT (vybavení a modernizace infrastruktury IT)
- vybavení tříd, vybavení odborných učeben
- učební pomůcky

b) infrastruktura a její technický stav

Požadavky směřují na stavební úpravy a údržbu budov a zařízení, ale také na přístavby (navyšování kapacit učeben) či přestavby a přístavby dalších zřízení (tělocvičny). Konkrétní infrastrukturní projekty školy specifikují ve Strategickém rámci MAP II.

c) personální zajištění

Ředitelé základních škol pocítují nedostatek kvalifikovaných pedagogických pracovníků a potřebu doplnit speciální pedagogy, resp. školní psychology přímo do pedagogického týmu školy, ne jen v podobě pracovníka v rámci krátkodobého dotačního projektu. Ředitelé škol též požadují lepší finanční ohodnocení aktivit pedagogů nad rámec vzdělávací činnosti (např. vedení zájmových kroužků spojených s rozvojem žádoucích gramotností žáků).

d) systémové požadavky

Ředitelé základních škol by uvítali systémovou podporu v zajišťování kvalifikovaných personálních kapacit a realizaci preventivních aktivit proti syndromu vyhoření pedagogických pracovníků.